

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

3022 *Reial decret llei 1/2009, de 23 de febrer, de mesures urgents en matèria de telecomunicacions.*

Les principals economies desenvolupades, entre les quals hi ha l'espanyola, estan experimentant una greu crisi financera que afecta el bon funcionament dels mercats i dificulta la captació de recursos per part de pràcticament tots els sectors. Aquesta situació es produeix en un moment crític per a les empreses de televisió, com és el procés de transició de l'emissió analògica a la digital que comporta la necessitat d'atendre els reptes tecnològics i, paral·lelament, aconseguir un mercat competitiu. Aquestes dificultats, a les quals se suma la reducció d'ingressos publicitaris, amenacen l'equilibri del servei de televisió. L'èxit del procés de transició de la TDT depèn en gran mesura que hi hagi les mínimes alteracions econòmiques possibles per als subjectes encarregats d'implementar-lo i que les empreses disposin de fortlesa financera per respondre a les inversions necessàries.

D'altra banda, per garantir que la cobertura en cada fase del Pla de transició a la TDT és plenament satisfactòria, és a dir, que amb independència del lloc de residència i de la viabilitat econòmica de la prestació del servei, el ciutadà rep el senyal de TDT, el Reial decret llei configura en el capítol primer la plataforma satel·litària com la solució més adequada. D'aquesta manera, mitjançant sistemes de satèl·lit, es realitza l'extensió complementària de la cobertura de la població dels canals de televisió digital terrestre d'àmbit estatal, respecte de les zones en què resideixin ciutadans que no tindran cobertura d'aquests canals de televisió una vegada complerts els compromisos d'assolir el 96% de la població pels operadors privats del servei de televisió digital terrestre d'àmbit estatal i del 98% de la població per la Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola, així com realitzades les extensions de cobertura, per les administracions públiques, més enllà dels percentatges de població esmentats. Aquesta obligació d'extensió complementària de cobertura a través de sistemes per satèl·lit, que s'estima que abastarà al voltant de l'1,5% de la població que s'ubica en zones disperses i aïllades del territori i la cobertura de la qual mitjançant emissors terrestres de televisió suposa un cost desproporcionat, no modifica ni condiciona les obligacions de cobertura de la població establertes als operadors del servei de televisió digital terrestre d'àmbit estatal. Així ho han entès els principals països del nostre entorn, que han promogut la posada en funcionament de plataformes satel·litàries per proporcionar cobertura de la televisió a tots els seus ciutadans i facilitar el trànsit a la TDT.

En aquest sentit s'estableix que tots els operadors de serveis TDT han de posar els seus canals a disposició dels prestadors d'un mateix distribuïdor de serveis per satèl·lit o d'un mateix operador de xarxa de satèl·lits. Aquesta obligació de servei públic s'ha de satisfer de forma conjunta, és a dir, acordant prèviament entre si els operadors les plataformes satel·litàries a les quals oferiran els seus continguts, ja que són el millor mitjà per evitar un sobreesforç als mateixos operadors i, al seu torn, que tots els ciutadans puguin accedir en condicions d'igualtat als diferents canals emesos.

En el capítol segon, el Reial decret llei conté un conjunt de regles destinades a garantir la sostenibilitat financera de les empreses que presten el servei de televisió. Les possibilitats de capitalització i concentració que obre aquest Reial decret llei han de provocar, si s'escau, les sinergies necessàries per garantir l'estabilitat dels operadors presents en el sector, sense abandonar els reptes tecnològics als quals s'enfronta en aquest nou procés cap a l'emissió digital. S'avança en la liberalització i s'elimina, així, la impossibilitat de posseir més d'un 5% en diferents prestadors, amb l'expectativa que aquests puguin atreure a la seva activitat el capital financer necessari. Tanmateix, aquestes noves oportunitats no han de minvar el pluralisme televisiu que s'ha construït en les últimes dues dècades. Per tant, el present Reial decret llei arbitra límits respecte a la simultaneïtat de participacions en el capital social de

diferents operadors establint la barrera del 27% d'audiència mitjana dels operadors en què el titular de les participacions simultànies compta amb més del 5% del capital i limita l'acumulació de drets d'ús sobre el domini públic radioelèctric. L'aplicació de les mesures previstes per garantir el pluralisme passa a exercir-la l'òrgan que es creï a aquest efecte en la nova regulació del sector audiovisual.

La necessitat d'adoptar urgentment aquestes mesures està àmpliament justificada; a més del que ja s'ha apuntat respecte al context econòmic actual, s'ha de tenir present el venciment imminent de les dates límit per efectuar el cessament de les emissions amb tecnologia analògica, i particularment de la primera d'aquestes: el 30 de juny de 2009. Per tant, abans del seu respectiu venciment s'han d'haver adoptat totes les mesures tècniques necessàries per garantir que la població afectada en cada fase del Pla nacional de transició pugui rebre la TDT al seu domicili amb independència del lloc on estigui ubicat.

D'altra banda, també és necessari abordar els efectes del procés de liberalització del sector energètic i la imminent entrada en vigor del subministrament d'últim recurs que ha d'aprofundir en la liberalització del sector elèctric de manera que només els consumidors amb una potència reduïda es podran acollir a les tarifes d'últim recurs en els termes exigits per la normativa comunitària en la matèria, requereix la creació i el funcionament, amb caràcter previ a l'aplicació efectiva d'aquest marc, d'una oficina d'informació, atenció i arbitratge per al consumidor de productes energètics. Només amb la seva creació urgent podrà actuar amb plena eficàcia des del primer moment, sobretot tenint en consideració que és precisament en el trànsit d'una norma a una altra quan es produiran els principals riscos per als consumidors.

Adicionalment, la demanda creixent per part dels consumidors de més transparència, claredat i informació en la facturació exigeix que s'adoptin les mesures orgàniques i funcionals necessàries per a la protecció de tots aquests.

En conseqüència, i atesa l'experiència de la Comissió Nacional d'Energia en la supervisió dels mercats, en la resolució de conflictes entre agents i tinguda en compte l'especialització pròpia que té en la matèria com a regulador energètic, es fa necessari posar en marxa immediatament una Oficina de Defensa del Consumidor de productes energètics en el si de la Comissió Nacional d'Energia que agiliti la resolució de possibles controvèrsies que puguin sorgir entre els operadors energètics i els consumidors.

En virtut de la urgència de l'adopció de les mesures, per permetre'n l'efectivitat immediata, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 de febrer de 2009,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Desenvolupament tecnològic dels serveis de difusió de televisió i ràdio

Article 1. *Modificació de la Llei 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la televisió digital terrestre, de liberalització de la televisió per cable i de foment del pluralisme*

La Llei 10/2005, de 14 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la televisió digital terrestre, de liberalització de la televisió per cable i de foment del pluralisme, es modifica en els termes següents:

U. S'hi afegeix una nova disposició addicional setena amb la redacció següent:

«Disposició addicional setena. *Cobertura complementària del servei de televisió digital terrestre d'àmbit estatal.*

1. La Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola i les societats concessionàries del servei públic de televisió digital terrestre d'àmbit estatal han de posar, conjuntament, els

canals que emeten en obert a disposició, almenys, d'un mateix distribuïdor de serveis per satèl·lit o d'un mateix operador de xarxa de satèl·lits en el termini de tres mesos, a comptar de l'aprovació de la present norma.

2. L'accés a aquests canals difosos pel sistema o els sistemes de difusió per satèl·lit es limita als ciutadans que resideixin en zones en què, una vegada conclosa la transició a la televisió digital terrestre, no hi haurà cobertura del servei de televisió digital terrestre d'àmbit estatal. Aquest accés no ha de requerir la necessitat de subscripció al servei pels usuaris ni la de lloguer dels equips descodificadors.

3. Els òrgans competents de l'Administració de l'Estat han de supervisar la concurrència dels requisits esmentats a l'apartat anterior que justifiquen l'obligació imposada a la Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola i les societats concessionàries del servei públic de televisió digital terrestre d'àmbit estatal.

4. El sistema de difusió per satèl·lit pot difondre canals de televisió digital terrestre d'àmbit inferior a l'estatal, sempre que es garanteixi que l'accés als canals esmentats es limita als ciutadans residents a l'àrea geogràfica corresponent a cadascuna de les concessions del servei de televisió.

5. El sistema de difusió per satèl·lit, en la mesura que realitza una cobertura complementària del servei de televisió digital terrestre i exclusivament efectua una reemissió de senyals que ja són objecte de difusió, no necessita disposar d'una autorització de televisió per satèl·lit per difondre els canals de televisió digital terrestre a què es refereixen els paràgrafs anteriors.

6. Mitjançant un reial decret s'ha de desplegar el que estableix aquest precepte.»

CAPÍTOL II

Mesures per al manteniment de la transparència i el pluralisme en el mercat televisiu per ones terrestres hertzianes

Article 2. Modificació de l'article 19 de la Llei 10/1988, de 3 de maig, de televisió privada.

1. Es fa una nova redacció de l'apartat segon de l'article 19.1 de la Llei 10/1988, de 3 de maig, de televisió privada, en els termes següents:

«Les persones físiques i jurídiques poden ser titulars simultàniament de participacions socials o drets de vot en diferents concessionaris del servei públic de televisió en l'àmbit estatal.

No obstant això, i per a les concessions del servei públic de televisió d'àmbit estatal, cap persona física o jurídica pot adquirir una participació significativa en més d'una concessió quan l'audiència mitjana del conjunt dels canals de les concessions d'àmbit estatal considerades superi el 27% de l'audiència total durant els dotze mesos consecutius anteriors a l'adquisició.

La superació d'aquest percentatge amb posterioritat a l'adquisició d'una nova participació significativa no ha de ser considerada als efectes de l'aplicació del que preveuen els articles 17.2 i 21 bis d'aquesta Llei.»

2. Es modifica l'article 19 de la Llei 10/1988, de 3 de maig, de televisió privada, afegint-hi tres nous apartats amb els termes següents:

«9. Les participacions socials o drets de vot de persones físiques o jurídiques nacionals de països que no siguin membres de l'Espai Econòmic Europeu que s'adquireixin a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei en concessionaris del servei públic de televisió estan subjectes al compliment del principi de reciprocitat.

Si es produeix un increment en les participacions o drets de vot que, a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, tinguin les persones físiques i jurídiques nacionals

de països que no siguin membres de l'Espai Econòmic Europeu, el percentatge total del capital social de la persona jurídica titular de la concessió ha de ser, en tot moment, inferior al 50% d'aquest.

10. Cap persona física o jurídica pot adquirir una participació significativa o drets de vot en més d'una concessió del servei públic de televisió:

a) Quan les concessions del servei públic de televisió d'àmbit estatal acumulin drets d'ús sobre el domini públic radioelèctric superiors, en conjunt, a la capacitat tècnica corresponent a dos canals múltiples.

b) Quan les concessions del servei públic de televisió d'àmbit autonòmic acumulin drets d'ús sobre el domini públic radioelèctric superiors, en conjunt, a la capacitat tècnica corresponent a un canal múltiple.

11. Cap persona física o jurídica titular o partícip d'una concessió de servei públic de televisió d'àmbit estatal pot adquirir una participació significativa o drets de vot en una altra concessió quan això suposi impedir l'existència de com a mínim tres concessionaris per assegurar el respecte al pluralisme informatiu.»

Article 3. Limitació d'ús de l'espectre radioelèctric per prestadors en gestió directa del servei de televisió per ones terrestres.

1. En l'àmbit de cobertura estatal, l'Estat no pot reservar o adjudicar als prestadors de titularitat pública més del 25% de l'espai radioelèctric disponible per al servei de televisió en l'àmbit estatal, d'acord amb el Pla tècnic nacional corresponent.

2. En l'àmbit de cobertura autonòmic i local, les comunitats autònomes no poden adjudicar als prestadors de titularitat pública més del 50% de l'espai radioelèctric disponible per al servei de televisió en l'àmbit autonòmic corresponent d'acord amb el Pla tècnic nacional.

CAPÍTOL III

Oficina de defensa del consumidor de productes energètics

Article 4. Creació i posada en funcionament de l'Oficina de Defensa del Consumidor.

La Comissió Nacional d'Energia ha de procedir immediatament a la creació i posada en funcionament d'una Oficina de Defensa del Consumidor de productes energètics.

Article 5. Modificació de l'apartat tercer.1 de la disposició addicional onzena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector hidrocarburs.

Es modifica l'apartat tercer.1 de la disposició addicional onzena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector hidrocarburs, afegint-hi una funció nova dinovena, amb els termes següents:

«Dinovena. Exerceix per mitjà de l'Oficina de Defensa del Consumidor les funcions següents:

- a) Informar i atendre el consumidor de productes energètics.
- b) Resoldre controvèrsies entre operadors del sector energètic i consumidors de productes energètics. Aquesta funció d'arbitratge té caràcter voluntari per a les parts.
- c) Informar la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç de les reclamacions i proposar, si s'escau, les corresponents millores reguladores.»

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta en virtut de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de Telecomunicacions que estableix l'article 149.1.21a de la Constitució respecte al que estableix el títol I; la competència de l'Estat que estableix l'article 149.1.21a i 27a, referents, respectivament, a la competència exclusiva de l'Estat en matèria de telecomunicacions, i a la seva competència, per establir les normes bàsiques del règim de premsa, ràdio i televisió, per al que estableix el títol II i, finalment, per al títol III en la competència de caràcter bàsic en matèria de sector energètic, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.25a.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 23 de febrer de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO